

ФИЛИП К. ДИК
ВЪЗНАГРАЖДЕНИЕ ЗА
ПЕЧАТАРЯ

Превод от английски: Юлиан Стойнов, 1992

chitanka.info

Черна и безжизнена пепел се простираше от двете страни на пътя. До самия хоризонт се виждаха само неравни купчини — мрачните руини на сгради, градове, на една цяла цивилизация, Планета, затрупана с отломки, разпилени от вятъра черни кости, метал и бетон, забъркани в някаква ненужна смес.

Ален Ферджсон се прозя, запали една цигара „Лъки Страйк“ и се намести лениво в меката седалка на своя „Буик“, модел 1957.

— Проклетата подтискаща гледка — сподели с безразличие момичето до него.

Мощната елегантна кола се плъзгаше безшумно по покрития с чакъл път. Ферджсон унесено слушаше нежната музика — концерт за пиано от Брамс, радиоемисия на селището Детройт, едва докосвайки с ръка снабденото със сервоусилвател кормило. Макар да бяха пропътували само няколко десетки мили, прозорците вече бяха покрити с гъст слой пепел. Но това нямаше никакво значение. В сутерена на апартамента Шарлот имаше зелен пластмасов градински маркуч, поцинкована кофа и дунапренена гъба.

— Доколкото си спомням, хладилникът ти е пълен с уиски — обади се Ферджсон, — ако не са го докопали твоите хора.

Шарлот се размърда. Беше задрямала от равномерното бръмчене на двигателя и топлината в колата.

— Скоч ли? — промърмори младата жена. — Май имам половин бутилка „Лорд Калверт“. — Тя се изправи на седалката и отметна назад русите си коси. — От лумпенизираното уиски.

Спътникът на задната седалка, слабичък човек с изпоцапани сиви дочени панталони, когото бяха качили преди малко, запита учудено:

— Как лумпенизирано?

— Както всичко останало — отвърна Шарлот. Тя зарея празен поглед през посивелия от прах прозорец към пейзажа навън. Отдясно на пътя полуразрушен град се зъбеше с порутените си сгради към мрачното небе. В прахоляка се мярна запокитена вана, няколко стърчащи телефонни стълба, изпотрошени тухли сред море от безформени отломки. Окаяна, подтискаща гледка. От зеещите като пещери мазета изскочиха няколко измършавели кучета. Шарлот потръпна и посегна да засили отоплението. Плътно прилепналият вълнен пуловер и тясната къса пола я правеха още по-привлекателна.

— Веднъж да стигнем до моето селище — въздъхна тя. — Тук е ужасно...

Ферджсон потупа металната кутия на седалката.

— Ако нещата са толкова зле, колкото казваш — рече той, — твоите хора ще са щастливи да се сдобият с това.

— Да — кимна Шарлот. — Нещата са направо отчайващи. Не зная дали това ще помогне — вече почти за нищо не го бива. — Дребното й лице се сбърчи загрижено. — Мисля, че си заслужава да опитаме. Но не се надявам кой знае колко.

— Ще помогнем на вашето селище — увери я с безгрижен глас Ферджсон. Сега най-важното бе да я успокои. Паниката е нещо, което лесно излиза извън контрол. Тя бе излизала извън контрол, и то неведнъж. — Но това ще отнеме време. Трябваше да ни кажете по-рано.

— Мислехме, че е някаква странна леност. Но той наистина си отива, Ален. — В сините й очи се мярна страх. — Нищо свястно вече не е в състояние да направи. Просто си седи като някаква грамадна цицина, сякаш е болен или мъртъв.

— Остарял е — успокои я Ферджсон. — Доколкото си спомням, вашият Билтонг е на близо сто и петдесет години.

— Но нали функционират векове!

— За тях това е едно страхотно изтощение — обади се човекът от задната седалка. — Забравяте, че тези функции не са им присъщи. На Проксима те работят заедно. Тук са разделени и разпръснати, а и гравитацията ги мъчи.

Шарлот кимна неуверено.

— Просто не зная какво ще правим — оплака се тя.

— Вижте само това — Шарлот порови из джоба и измъкна предмет с размери на малка монета. — Всичко, което отпечатва, е като това, или още по-лошо.

Ферджсон пое часовника и го разгледа, хвърляйки по едно око на пътя. Каишката се пропука като изсъхнало листо между пръстите му, превръщайки се в малки, крехки, черни влакънца. Циферблатът изглеждаше в ред, но стрелките бяха неподвижни.

— Не работи — потвърди Шарлот. Тя го издърпа от ръцете му, отвори го и го размаха отчаяно.

— Виждате ли? Чаках половин час на опашка, за да го получа, а се оказа фалшификат.

Механизмът на малкия швейцарски часовник представляваше разтопена, безформена метална маса. Не се различаваха никакви отделни детайли: пружини, колела, камъни. Предметът бе напълно лумпенизиран.

— От какво го направи? — попита човекът от задната седалка.
— От оригинал?

— От отпечатък, но много добър. Негов собствен от преди трийсет и пет години, тогава го препечата от часовника на майка ми. Представяте ли си какво ми беше, когато видях това? — Шарлот напъха лумпенизирания часовник обратно в джоба. — Направо бях бясна... — тя млъкна, макар и развълнувана. — Пристигаме вече. Виждате ли блестящия червен надпис? Оттам започва селището.

Надписът беше „СТАНДАРТ СТЕЙШЪНС ИНКОРПОРЕЙТИД“. Безупречно чистата постройка на бензиностанцията бе оцветена в червено, синьо и бяло. Безупречна ли? Ферджсон намали и тримата изумено впериха очи в сградата.

— Виждате ли? — възкликна Шарлот.

Бензиностанцията се разпадаше. Малката бяла постройка беше стара и износена, с паянтови, проядени от времето стени — като антична реликва. Блестящият неонов надпис пращеше и премигваше. Помпите бяха проядени от ръждата. Бензиностанцията отново се превръщаше в черната пепел, от която се бе появила.

Ферджсон потръпна от ужас, вперил очи в разлагащата се постройка. В неговото селище такива неща не се случваха — поне засега. Питсбъргският Билтонг подменяше своевременно износените отпечатки. Правеше и нови копия на оригинални предмети, запазени от Войната. Но в това селище никой не бе подменял износените отпечатки.

Безсмислено бе да се вини който и да е. Както всяка друга раса, така и Билтонгите имаха граница на своите способности. Те даваха най-доброто от себе си в една напълно чужда за тях среда.

Най-вероятно идваха от съзвездието Кентавър. Бяха се появили в последните дни на Войната, привлечени от експлозиите на водородните бомби, за да намерят сред отломките на унищожената

култура злочестите остатъци от човешката раса, заровени в радиоактивен прах.

След кратък период на анализ Билтонгите се разделиха на отделни единици и се заеха с прекопирането на всички запазени отпреди Войната предмети, които хората им носеха. Това беше методът им за оцеляване в изключително враждебния свят на тяхната планета, където бяха създали една напълно изолирана, но подходяща за обитаване среда.

Край една от бензиновите помпи едър мъж се мъчеше да напълни резервоара на своя Форд, модел 1966. Той изруга, когато изгнилата тръба се скъса и увисна в ръката му. От разкъсания отвор бликна тъмнокехлибарена течност. Всичко наоколо подгизна за миг. Внезапно другата помпа се сгромоляса в купчина безформен метал.

Шарлот смъкна прозореца и извика:

— Станцията на „Шел“ е в малко по-добро състояние, Бен! На другия край на селището.

Мъжът се приближи към тях с пламнало от гняв лице.

— По дяволите! — изръмжа той. — Нищо не можах да наля. Ще ме закарате ли до другата бензиностанция?

Ферджсон отвори задната врата.

— И с другите неща ли е така? — попита той.

— По-лошо дори — отвърна Бен, отпусвайки се на седалката. — Погледнете там.

Бакалницата на ъгъла се бе сринала в купчина от бетонни отломъци и изпомачкана арматура. Навсякъде се въргаляха кашони с различни стоки. Хора с мрачни лица се провираха през развалините и събираха, каквото намерят.

Пътят бе в ужасно състояние, настилката бе осеяна с пукнатини, дупки и бубуни. Край пробитата водна помпа се бе образувало малко езеро. Магазините и колите от двете страни на улицата бяха мръсни и износени. Всичко имаше грохнал вид. От изпочупените витрини на магазина за обувки висяха дрипи. В съседното, потънало в мръсотия, кафене няколко нещастници с извехтели костюми сърбаха мътно на цвят кафе от пропукани чаши, наредени върху проядения от червеи тезгях.

— При тези темпове, това едва ли ще продължи още дълго — промърмори Бен Унтермайер, като бършеше потта от челото си. —

Хората се страхуват да отидат дори на кино. А и там филмите се късат или пък излизат наопаки. Той огледа с любопитство човека на седалката до него.

— Името ми е Унтермайер.

Подадоха си ръце.

— Джон Доуз — представи се другият, но не предложи никаква допълнителна информация. Откакто Ферджсон и Шарлот го бяха качили в колата, едва ли бе произнесъл повече от петдесет думи.

Унтермайер извади от джоба си навит на руло вестник и го хвърли на седалката до Ферджсон.

— Ето какво намерих тази сутрин на верандата.

Вестникът бе бъркотия от неразбираеми слова. Печатът бе неравен, мастилото — бледо, още неизсъхнало. Ферджсон хвърли едно око на текста, колкото да установи, че е пълна безсмислица. Объркани истории без начало и край, някакви крещящо глупави заглавия.

— Ален е взел няколко оригинала — намеси се Шарлот.

— Няма да помогнат — отвърна мрачно Унтермайер. — Цяла сутрин не е помръднал. Наредих се на опашката с един изгорял тостер, исках да ми отпечата нов. Нищо. На връщане колата ми започна да се разпада. Погледнах двигателя, но кой сега разбира от тези работи? Това не е НАША работа. Почовърках го малко, колкото да стигна до бензиностанцията, а там... видяхте какво стана.

Ферджсон спря пред голямата бяла къща, в която живееше Шарлот. Къщата се бе променила, откакто бе идвал за последен път преди няколко месеца. Около нея бе издигнато несръчно сковано дървено скеле. Сградата бе потънала на една страна, около основите ѝ се въртяха нерешително няколко работници. Огромни пукнатини разцепваха стените. Тротоарът отпред бе натрошен.

— Нищо не можем да направим сами — оплака се ядно Унтермайер. — Можем само да седим и да гледаме как всичко се разпада. Ако не дойде на себе си, не след дълго...

— Всичко, което е отпечатал преди известно време, започва да се износва — сподели Шарлот, докато излизаше от колата. — А всичко, което печата сега, е лумпенизирано. Какво ще стане с нас? — тя потрепери от студ и безпокойство. — Страх ме е, че ще свършим като селището Чикаго.

Думата застина между четиримата. Чикаго — селището, което се бе сринало! Билтонгският печатар там бе умрял от старост. Беше се превърнал в безжизнена материя. Сградите и улиците около него, всичко, което бе напечатал през годините, постепенно се бе износило и разпаднало на черна пепел.

— Не остави потомство след себе си — прошепна ужасено Шарлот. — Просто се износи от печатане и... УМРЯ.

Ферджсон се намеси със сух глас.

— Но нали другите, като видяха какво става, изпратиха замяна.

— Твърде късно! — изръмжа Унтермайер. — Селището вече се бе разпаднало. Намериха само няколко оцелели нещастници, скитащи се из развалините без дрехи, премръзнали и изгладнели, преследвани от глутница побеснели кучета.

Ферджсон се замисли за неговото селище, разположено на около десетина мили на изток. Питсбъргският Билтонг беше в цветущо здраве, все още млад и пълен с творчески сили. Нищо общо с това тук!

Сградите в селището Питсбърг бяха стабилни и безупречни. Тротоарите чисти и гладки. Магазините бяха пълни с телевизори, миксери, тостери, коли, пиана, дрехи, уиски... и всички тези стоки бяха точни отпечатъци на оригиналите — автентични, детайлни репродукции, които по нищо не можеха да се различат от истинските предмети, грижливо пазени в подземни вакуумни контейнери.

— Ако селището ви се разпадне — каза Ферджсон, — някои от вас могат да дойдат да живеят в нашето.

— Вашият Билтонгски печатар може ли да копира за повече от сто човека? — попита тихо Джон Доуз.

— Засега може — отвърна Ферджсон и гордо посочи своя Буик. — Возихте се в нея, сами видяхте колко е добра. Почти колкото оригинала, от който е препечатана. — Той опита дори да се пошегува: — А може би това е оригиналът.

— Имаме още време да решим — прекъсна го Шарлот. — Поне така ми се струва. — Тя взе металната кутия от седалката на Буика и се отправи към сградата. — Ела с нас, Бен. — Тя кимна към Доуз. — И вие също. Ще ви сипя по чаша уиски. Не е от най-доброто, малко напомня антифриз и етикетът е неразгадаем, но поне още не е напълно лумпенизирано.

Един от работниците ѝ препречи пътя.

— Не може да се качите, мис.

Шарлот се отдръпна разгневена.

— Аз живея там горе! Вещите, всичко, което имам, е там!

— Тази сграда не е безопасна — повтори работникът.

Не беше истински работник. По-скоро жител на селището, който бе изявил желание да охранява разпадащата се сграда.

— Погледнете пукнатините, мис.

— Има ги от седмици — тя помахаша нетърпеливо с ръка към Ферджсон и другите, за да я последват. — Хайде!

Шарлот се качи на верандата и дръпна остъклената входна врата.

Вратата се откачи от пантите, сгромоляса се и се пръсна. Дъжд от изпочупена стъклария полетя във всички посоки. Шарлот отскочи с писък. Бетонът под краката ѝ подаде и цялата веранда със стон се разпадна на купчина бял прах.

Ферджсон и работникът издърпаха уплашеното момиче. Унтермайер трескаво затърси металната кутия сред развалините, пръстите му я напипаха и той я измъкна.

— Нещата ми! — викаше истерично Шарлот, опитвайки да се отскубне от ръцете на двамата. Ферджсон се помъчи да я успокои.

— Удари ли се? Добре ли си? — запита я той разтревожено.

— Нищо ми няма! — тя избърса с ръка кръвта от наранената си буза. Дрехите ѝ бяха изпокъсани. — Кутията? Намерихте ли я?

— Тук е — отвърна безстрастно Доуз. Не се бе помръднал и на сантиметър от колата.

— Погледнете — изхлипа Шарлот, — погледнете ръцете ми. — Момичето потръпваше от ужас. — ВИЖТЕ! — тя вдигна покритите с бял прах ръце. — Започва да почернява.

Пред очите на всички белият прах посивя, след което се превърна в черна пепел. Разпокъсаните дрехи на Шарлот се напукаха и се свлякоха от тялото ѝ.

— Заведете я в колата! — нареди Ферджсон. — Отзад има одеяло от моето селище.

Шарлот се сгуши на задната седалка, увита в одеялото. Очите ѝ гледаха безжизнено, а от раната продължаваше да се стича кръв. Ферджсон запали цигара и я напъха между треперещите ѝ устни.

— Благодаря — едва промълви тя. — Ален, какво по дяволите, ще правим?

Ферджсон нежно погали покритата с пепел коса.

— Ще отидем да му покажем оригиналите, които донесох. Новите неща винаги са имали стимулиращ ефект върху тях. Може би това ще събуди живота в него.

— Той не е заспал. Ален! — отвърна отчаяно Шарлот. — Той е мъртъв. СИГУРНА СЪМ!

— Все още не е — възпротиви се Унтермайер. Но всички осъзнаваха, че тя е права.

— Остави ли потомство? — попита Доуз.

Отговорът бе изписан върху лицето на Шарлот.

— Опити се. Някои от яйцата дори се пропукаха, но нито едно от тях не даде живот.

Тя замълча. Всички го знаеха. В старанието си да помогнат на човешката раса Билтонгите бяха загубили способността си за репродукция. Мъртви яйца, безжизнени зачатъци...

Ферджсон седна отпред в колата и затръшна вратата. Но тя не се затвори добре — металът се бе изкривил или може би отпуснал. Гневът му нарасна. Още една некачествена отпечатка — дори луксозният му Буик бе лумпенизиран! Изглежда и техният Билтонг бе започнал да се износва.

Рано или късно, това, което се случи в селището Чикаго, ще сполети и тях...

Около парка в центъра се бе подредила дълга опашка от автомобили — затихнали, неподвижни... Тук се бяха стекли и по-голямата част от жителите на селището. Всеки се нуждаеше от нови отпечатки. Ферджсон спря колата и прибра ключовете в джоба.

— Ще се оправиш ли без мен? — попита той Шарлот. — Мисля, че е по-добре да останеш тук.

— Нищо ми няма — отвърна Шарлот и направи опит да се усмихне. Тя бе облякла смачкана фланела и черен панталон, които Ферджсон измъкна изпод руините на спортния магазин. Дрехите щяха да издържат поне още няколко дни.

Унтермайер ги последва, стиснал здраво металната кутия. Хората наоколо бяха мрачни и мълчаливи. Всички носеха разни предмети — оригинали, грижливо пазени през годините, или някои по-добри отпечатки с минимални дефекти. На лицата им бе застинала отчаяна надежда.

— Ето ги — посочи Доуз. — Мъртвите яйца. В горичката в края на градския парк бяха отрупани десетки калцирани яйца с размери на баскетболни топки. Някои от тях бяха разчупени. Наоколо се въргаляха разхвърляни парчета от черупки.

Унтермайер ритна едно от яйцата и то се разпадна. Отвътре бе празно.

— Някое животно го е изсмукало — отбеляза той. — Това е краят, Ферджсон. Вероятно кучетата са се промъкнали някоя нощ и са ги докопали. Той е твърде слаб, за да ги защитава.

Гневен ропот се надигна от опашката. Изгубила търпение от дългото напрегнато чакане, човешката маса се размърда.

— Какво, по дяволите, е това? — Унтермайер клекна край някакъв безформен предмет, захвърлен сред дърветата. Той прокара пръст по неясната метална форма. — Не мога да го разпозная.

— Това е автоматична тревокосачка — навъсено обясни стоящият наблизо мъж.

— Преди колко време я отпечата? — запита Ферджсон.

— Преди четири дни — човекът я подритна враждебно. — На нищо не прилича. Старата ми косачка вече се износи. Докарах оригинала от сейфа, а вижте какво получих. Захвърлих я тук, за какво ми е?

Шарлот потрепери и се отдръпна.

— Не го виня — обърна се към Ферджсон. — Но... — тя поклати уморено глава. — Какво изобщо може да прави, след като не е в състояние да отпечатва.

— И как ще може? — възкликна Джон Доуз. — Погледнете го! — той спря и другите се спряха с него. — Погледнете го само и ми кажете — как ще може?

Билтонгът умираше. Огромен и стар, той се бе отпуснал в центъра на парка, като масивен хълм от антична жълтеникава протоплазма. Псевдоподите му лежаха изсъхнали върху тревата около него. Билтонгът постепенно се смаляваше, докато живителната течност се изпаряваше от вените му под лъчите на бледото слънце.

— О, Боже! — прошепна Шарлот. — Изглежда УЖАСНО!

В средата на Билтонга нещо продължаваше да потрепва. С мъчителни, с болезнени напъни той се опитваше да задържи отиващия си живот. Гъсти облаци мухи кръжаха над него. Вонеше на разложена

органична материя. Отдолу се бе образувала голяма локва отходна течност.

Зад жълтеникавата протоплазма на съществото, в самата му сърцевина, нервната тъкан продължаваше да пулсира в агонизиращ ритъм. Кратки, отсечени удари се разпространяваха като вълни по размекналата се плът. Тънките му влакънца бяха дегенерирани в калцирани гранули. Старост, разложение и — страдание.

На бетонната платформа пред умирация Билтонг стърчеше купчина от оригинали за отпечатване. Край тях се въргаляха няколко незавършени копия, безформени късове от черна пепел, примесени с влагата от тялото на Билтонга — божественият нектар, от който той създаваше своите творения.

— Бедното същество! — обади се Ферджсон. — Едва ли ще изкара още дълго.

— От шест часа не е помръднал! — изкрещя една жена. — Какво чака? Да паднем на колене и да започнем да му се молим ли?

Доуз отвърна разгневено:

— Не виждате ли, че умира? За Бога, **ОСТАВЕТЕ ГО НА МИРА!**

Тълпата зашумя. Злобни погледи се впериха в него, но той не им обърна внимание.

— Внимавай! — предупреди го Унтермайер. — Някои от тия момчета могат да бъдат много лоши. Има и гладни, дето чакат за храна.

Губеха ценно време. Ферджсон сграбчи металната кутия от ръцете на Унтермайер и я разтвори. От нея той извади оригиналите и ги постави на тревата пред умиращото същество. При вида им сред тълпата се понесе шепот на изумление и възхищение. Ферджсон се изправи с мрачно задоволство. Такива оригинали в това селище нямаше. Тук имаха само лошокачествени отпечатки. Той събра безценните предмети и пристъпи към бетонната платформа пред Билтонга. Някои се опитаха да го спрат, но като видяха какво носи, веднага се отдръпнаха.

Фреджосън първо постави върху платформата сребърната запалка „Ронсън“. До нея подреди бинокулярния микроскоп „Бауш анд Ломб“, облечен в черна, лъскава кожа. После дозата за стереограмофон „Пикеринг“. И накрая — ослепителната кристална купа „Стюбен“.

— Какви великолепни оригинали! — възкликна човекът до него. — Откъде ги имате?

Ферджсон не отговори. Той гледаше към умирация Билтонг.

Билтонгът не помръдваше. Но несъмнено бе забелязал новите предмети. Зад жълтеникавата маса се размърдаха полувтвърдени фибри. Масивното протоплазмено тяло се разтресе. Фронталното отворстие потрепери и се разтвори. От зейналия отвор изскочиха няколко гранясали балона. Един от псевдоподите се размърда и несигурно опипа кристалната купа. Той събра купчина черна пепел и я намокри със секрет от фронталното отворстие. Смачканата топка бе като гротескова пародия на кристалната купа. Билтонгът се размърда и се опита да отпечата още едно копие. Внезапно, без никакво предупреждение, масивното му тяло се разтресе и псевдоподът се отпусна безжизнено на земята.

— Няма смисъл — каза сухо Унтермайер. — Не може да го направи. Твърде късно е.

Ферджсон събра с трепереци ръце разхвърляните оригинали и ги прибра в металната кутия.

— Мислех, че ще му помогна — промърмори той, като се изправяше. — Не знаех, че нещата са толкова напреднали.

Потресена, Шарлот се отдалечи от платформата. Унтермайер я последва през тълпата от разгневени мъже и жени.

— Почакайте малко — спря ги Доуз. — Имам нещо за него.

Ферджсон се спря уморено, докато Доуз ровеше из пазвата си. От там той измъкна нещо, увито в пожълтял вестник. Беше чаша, дървена чаша за пиене, груба и нескопосана. Със странна усмивка Доуз приклепна пред Билтонга и постави дървената чаша върху платформата.

Шарлот го проследи с изумен поглед.

— Какъв е смисълът? Дори да успее да го отпечата — тя посочи с презрение грубия дървен предмет, — това и сама мога да си го направя.

Ферджсон впери очи в усмихнатото лице на Доуз. После кимна разбиращо.

— Точно така — потвърди Доуз. — Аз я направих.

Ферджсон сграбчи чашата с трепереци ръце и я огледа отвсякъде.

— Направи я ОТ КАКВО? Не мога да разбера. ОТ КАКВО я направи?

— Отсякохме няколко дървета — Доуз измъкна от колана си някакъв металически предмет. — Ето, внимавай да не се порежеш!

Ножът беше грубоват и недодялан като чашата.

— Ти ли направи този нож? — попита учудено Ферджсон. — Не мога да повярвам. **НО ОТКЪДЕ ЗАПОЧНА?** Трябва да имаш сечива, за да започнеш. Това е нерешим парадокс! — гласът му бе почти истеричен. — Това **НЕ Е ВЪЗМОЖНО!**

Шарлот се обърна разочарована.

— За нищо не става. Нищо не може да се среже с него — после тя добави с тъжна завист — В трапезарията имах цял набор кухненски ножове от шведска стомана. А сега те са само купчина черна пепел.

Милион въпроси се блъскаха в главата на Ферджсон.

— Тази чаша, този нож... Вие сте група? И дрехите! Ти ли изтъка материала?

— Да вървим — отвърна Доуз и го задърпа настрани. — По-добре да се махаме оттук. Мисля, че краят е близо.

Хората започнаха да напускат парка. Повечето се отправиха към развалините на магазините, за да потърсят последни остатъци храна. Няколко коли запалиха несигурно и отпътуваха.

Унтермайер нервно облиза устни. Лицето му бе преbledняло от страх.

— Скоро ще пощурят — промърмори той на Ферджсон. — Селището се разпада, след няколко часа няма да остане нищо.

Очите му се впериха в колата, след това помътняха.

Но той не бе единственият, който се бе сетил за колата.

Около прашния Буик вече се бе събрала група мъже с мрачни лица. Като алчни, враждебни деца те оглеждаха прозорците, дръжките, докосваха фаровете, сочеха гумите. Някои от тях бяха въоръжени с примитивни оръжия — тръби, камъни, стоманени прътове от порутените сгради.

— Изглежда, разбрали са, че не е тукашна — каза Доуз.

— Мога да те взема с мен в Питсбърг — предложи Ферджсон на Шарлот. Той се отправи към колата. — Ще те регистрирам като моя жена. По-късно ще решиш дали искаш да живееш с мен.

— А Бен? — попита тя тихо.

— Не мога да се оженя и за него — Ферджсон ускори крачка. — Мога да го взема, но едва ли ще му позволят да остане. Има наложени

ограничения, сама знаеш. Може би по-късно, когато разберат за случилото се...

— Разкарайте се оттук! — изръмжа Бен към купчината мъже. Той се нахвърли яростно върху тях и те се отдръпнаха неохотно. Унтермайер застана нащрек до вратата.

— Доведи я! И внимавай! — извика той на Ферджсон.

Ферджсон и Доуз обградиха Шарлот и се запромъкваха през тълпата. Ферджсон подаде ключовете на едрия мъж и Унтермайер отключи предната врата. Той наблъска вътре Шарлот, след което махна на Ферджсон да мине от другата страна.

Внезапно тълпата оживя.

С огромната си лапа Унтермайер размаза лицето на водача пред него. Сетне се пхна вътре и се намести зад кормилото. Моторът изрева. Унтермайер включи на първа и даде газ. Колата подскочи напред. Мъжете като обезумели се вкопчиха в нея. Унтермайер затръшна вратата и я заключи. Колата набра скорост и Ферджсон за последен път мярна лицето на едрия мъж. Вкопчен в покрива, едър червенокос мъжага продължаваше да наднича през предното стъкло. Унтермайер завъртя рязко волана, червенокосият увисна за миг, след което се запряма зад колата.

Колата с рев изчезна сред руините сгради. Унтермайер и Шарлот бяха поели към спокойния живот на селището Питсбърг.

Ферджсон откъсна очи от посоката, в която изчезна колата, едва когато Доуз го дръпна за ръката.

— Ето — промърмори той. — Колата си отиде. Поне Шарлот се измъкна.

— Хайде — дръпна го пак Доуз. — Надявам се, че имаш здрави обувки — чака ни дълъг път.

Ферджсон премига учудено.

— Път? Накъде...?

— Най-близкият лагер е на трийсет мили оттук — той тръгна и Ферджсон го последва. — Изминавал съм ги и преди. Мога да го направя и сега.

Тълпата зад тях отново се отправи към неподвижната маса на умиращия Билтонг. Разнасяха се гневни възгласи, примесени с вопли на безсилие и отчаяние. Накрая изглежда надделя гневът, защото тълпата се втурна към бетонната платформа, върху която безпомощно

лежеше старият умиращ Билтонг. Той ги усети. Пипалата му вяло се размърдаха. След това се случи нещо ужасно. Ферджсон застина, потресен от видяното, и металната кутия се изплъзна от вдървените му пръсти. Той събра разпръснатите се предмети и се изправи объркан, засрамен, изпълнен с желание да побегне накъдето му видят очите — в мрака, отвъд безформените очертания на селището, сред безкрайната мъртва пустош.

Билтонгът се опитваше да си отпечата охранителен щит, предпазна стена от пепел, която да спре разярената тълпа, настъпваща към него...

След няколко часа ходене Доуз спря и се хвърли в черната пепел, която покриваше всичко.

— Почивка — изсумтя той. — Ще си стоплим малко супа. Можем да използваме твоята запалка „Ронсън“, ако още работи.

Ферджсон отвори металната кутия и му подаде запалката. Духаше студен, пълен със зловония вятър, който вдигаше облаци от черна пепел от голата повърхност на планетата. Някъде в далечината като натрошени кости стърчаха полуразрушени сгради. Тук-там се виждаха отделни дървета.

— Не е чак толкова мъртвило, каквото изглежда на пръв поглед — сподели Доуз, докато ровеше из пепелта за сухи съчки и хартия. — Знаеш за кучетата и зайците, пък и растения се срещат, стига вода да има.

— Вода? Но нали не... вали? Това ли беше думата?

— Все още има вода. Трябва само да се копае по-надълбоко. — Доуз подпали събраните съчки със запалката и я подхвърли обратно на Ферджсон, който я заразглежда.

— Как може да се направи такава неща?

— Не можем... — Доуз порови из палтото си и измъкна пакет храна — изсушено месо и парче изсъхнала царевица. — Не можем да започнем направо със сложните неща. Трябва да се върви бавно.

— Един здрав Билтонг ще я отпечата за миг.

— Зная — съгласи се Доуз. — Тъкмо това ни задържаше. Трябваше да чакаме, докато се изтощят. Този ден е близо. Пребиваването им тук е геноцид за самите тях. Рано или късно, останалите живи просто ще си отидат.

Ферджсон се вкопчи в запалката.

— Тогава с тях ще си отиде и нашата цивилизация.

— Тази запалка? — ухили се Доуз. — Да, тя ще си отиде за доста дълго време. Но мисля, че не разбираш моята гледна точка. Ще трябва да се научим отново — всички и на всичко. Зная, че ще е трудно.

— Откъде идваш?

Доуз отвърна тихо:

— От Чикаго. Аз съм един от оцелелите. След като селището ни се разпадна, ми се наложи да се справям сам — убивах с камъни, спях по мазетата, с голи ръце воювах срещу кучетата. Най-накрая се добрах до един от лагерите. Ти, разбира се, не го знаеш, приятелю, но разпадането на Чикаго не е било първото.

— И там отпечатвате сечива? Като този нож?

Доуз се засмя — продължително и гръмко.

— Думата не е отпечатвам, думата е ПРАВЯ. Ние правим сечива, изработваме различни неща. — Той измъкна грубата дървена чаша и я постави на земята. — Отпечатването е само копиране. Не мога да ти обясня какво е правенето, трябва сам да го опиташ, за да разбереш. Но правенето и отпечатването са две съвсем различни неща.

Доуз подреди в прахта три предмета. Кристалната купа, неговата дървена чаша и безформената отпечатка, която бе направил умиращият Билтонг.

— Такива са били нещата — рече той, като посочи кристалната купа. — Някой ден отново ще са такива... но трябва да изменим целия труден път, стъпка по стъпка... Докато стигнем дотам.

Той внимателно прибра кристалната купа в кутията и каза:

— Ще я запазим, не за да я отпечатаме, а като модел, като цел. Сега не можеш, но след време ще схванеш разликата.

Той посочи грубата дървена чаша.

— Ето къде сме сега. Не ѝ се присмивай. Не казвай, че това не е цивилизация. Защото това е... нещо просто и примитивно, но е и нещо истинско. То може да става само по-хубаво.

Доуз вдигна отпечатъка, който Билтонгът бе направил, и след кратко колебание го запокити. Отпечатъкът падна и се пръсна на стотици парченца.

— А това е нищо — каза пламенно Доуз. — Дори чашата е по-добра от него. Защото тя е по-близо до кристалната купа, от която и да е отпечатка.

— Наистина се гордееш с твоята малка дървена чаша — отбеляза Ферджсон.

— Разбира се, че се гордея — съгласи се Доуз и прибра чашата в металната кутия, до кристалната купа. — Някой ден ще разбереш защо. Няма да е много скоро, но този момент ще дойде.

Той понечи да затвори кутията, но се спря и докосна запалката „Ронсън“. Поклати глава със съжаление.

— Не в нашето време — каза Доуз и затвори кутията. — Има още много междинни стъпки. — Лицето му внезапно се озари от надежда. — Но Бога ми, вече сме поели пътя!

Издание: Списание „Фантастични истории“ бр.2/1992

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.